

Către: Dna Zinaida GRECEANÎ,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Copie: DI Vladimir GOLOVATIUC,
Președinte, Comisia Economie, Buget și Finanțe

DI Vasile BOLEA,
Președinte, Comisia Juridică, Numiri și Imunități

Dna Elena BACALU,
Președinte, Comisia Protecție Socială, Sănătate și Familie

DI Vladimir ODNOSTALCO,
Vicepreședinte, Comisia Protecție Socială, Sănătate și Familie, autorul proiectului

Nr. 21/20-AP din 19.02.2020

Ref.: Document de poziție la inițiativa legislativă privind modificarea Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului (înregistrat cu nr. 34/2020)

Stimată doamnă GRECEANÎ,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și urmare examinării inițiativei legislative pentru modificarea Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului inițiat de un grup de deputați pe data de 06.02.2019 comunică următoarele.

Întru realizarea angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere RM-UE, acum cinci ani, pe 29.05.2015 Parlamentul a adoptat Legea nr. 124, care a introdus modificări și completări la o serie de acte normative, inclusiv la Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului. Totodată, prin acest act normativ au fost aprobate o serie de prevederi care depășesc atât cadrul Directivei 40/2014 privind produsele din tutun, cât și ale Convenției cadru privind controlul tutunului. În particular, art. 25 alin. (5) din Legea nr. 278/2007 *interzice expunerea vizibilă a produselor din tutun, produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului*, aceasta reprezentând și una din cele mai importante schimbări, cu impact semnificativ asupra agenților economici și vizând implementarea unor cerințe completamente noi pentru vânzarea țigaretelor.

Ținând cont de anvergura acestei reglementări și costul de conformare la această măsură, legiuitorul a considerat necesar să ofere agenților economici o perioadă de tranziție de 5 ani. Această perioadă a fost acordată pentru planificarea implementării măsurii de interzicere a expunerii vizibile, dezvoltarea echipamentelor, identificarea furnizorilor potriviți, care, în mare parte, sunt companii internaționale cu o amplă experiență de implementare a acestor reglementări în țările cu interdicții similare. La fel, au fost realizate testări și verificări a calității utilajelor, producere, import, instalare etc. Aceste activități au implicat costuri majore pentru conformare, suportate de către toți operatorii pieței și de mii de întreprinderi mici și mijlocii din comerț afectate de această prevedere.

Prin urmare, toți operatorii pieței, și anume rețelele de magazine mari, magazinele aferente benzinăriilor, supermarketurile, minimarketurile, magazinele alimentare, chioșcurile, pavilioanele etc. s-au pregătit pentru noile condiții impuse de prevederile art. 25 alin. (5) și au adaptat toate utilajele, rafturile, standurile, vitrinele etc. existente de vânzare a țigaretelor, pentru a se asigura că produsele din tutun, produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora nu vor fi vizibile publicului începând cu 20 mai 2020.

Modificarea propusă în proiectul de lege și în special obligativitatea ca locurile de amplasare (standuri, vitrine, etc) a produselor de tutun (...) să fie închise sau acoperite astfel încât produsele amplasate în aceste locuri să nu fie vizibile niciunei persoane, cu excepția angajaților spațiului comercial, (...) cu doar trei luni înainte de interzicerea expunerii vizibile a țigaretelor, inclusiv în momentul *vânzării și în timpul verificărilor funcționale, precum suplینirea stocului de țigarette, acțiuni de montare, demontare, reparare, întreținere, inventariere etc., este o măsură excesivă și disproporționată* care va afecta peste 9000 de agenți comerciali și peste 30.000 de persoane care activează în domeniul producerii, vânzării și distribuției produselor din tutun.

Mai mult, proiectul de lege nu include o analiză a impactului de reglementare asupra agenților economici, fiind încălcate principiile predictibilității actului normativ și al echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre stat și întreprinzător, precum și drepturile la proprietate privată și privind inviolabilitatea investițiilor.

Prin adoptarea art. 25¹ în redacția propusă, toate echipamentele de stocare a țigaretelor ajustate la prevederile art. 25 alin. (5) nu vor mai putea fi folosite, fiind necesară retragerea lor din circuit și casarea acestora. Întreprinderile mici și mijlocii vor avea de pierdut cel mai mult și vor resimți o creștere considerabilă a costurilor operaționale, iar ulterior poate conduce la intrarea în insolvență și dispariția multora dintre ei, ținând cont de necesitatea de a investi în medie 20.000 lei per punct de vânzare pentru conformarea la noile condiții impuse.

Astfel, în majoritatea punctelor de vânzare a țigaretelor, respectarea prevederilor art. 25¹ alin. (2) nu va fi posibilă din cauza spațiului redus. De regulă, casele de marcat sunt amplasate în raport cu consumatorii, iar adaptarea la noile condiții va deveni practic imposibilă, iar în celelalte cazuri va implica costuri considerabile de ajustare.

Abrogarea alin. (5) din art. 25 a Legii nr. 278/2007 și completarea cu art. 25¹ în redacția propusă, afectează grav activitatea economică a tuturor operatorilor pieței, precum și lezează grav dreptul acestora de proprietate și investițiile acestora, or utilajele de stocare nu vor mai putea fi folosite. Mai mult, evacuarea acestora din spațiile de vânzare vor implica cheltuieli suplimentare considerabile, cauzând un prejudiciu financiar enorm.

În toate țările în care s-a implementat deja interdicția expunerii vizibile, precum Belarus, Estonia, Lituania, Islanda, Slovenia, Marea Britanie etc., inclusiv cele menționate în nota informativă la proiectul de lege, echipamentul de vânzare poate fi deschis doar în următoarele situații: în timpul vânzării, în timpul suplینirii stocului de țigarette, în timpul efectuării acțiunilor de montare, demontare, reparare, întreținere, inventariere sau de instruire și în timpul verificărilor funcționale.

În aceeași ordine de idei, această măsură va avea efecte negative considerabile asupra agenților comerciali și asupra consumatorilor adulți prin stimularea comerțului ilegal cu produse din tutun, inclusiv contrabandă și contrafacere, prin distribuția și vânzarea de sub tețgea. Aceste evoluții vor amplifica efectele negative asupra pieței, afectată deja de acest fenomen și vor conduce la subminarea veniturilor bugetului de stat.

În concluzie, ținând cont de impactul de reglementare major asupra agenților economici vizați și imposibilitatea de conformare cu măsurile pentru o bună parte dintre ei, solicităm respectuos să se țină cont de circumstanțele și implicațiile menționate supra în procesul legislativ pe marginea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului.

Sperăm în soluționarea cu celeritate a prezentului demers și în continuarea unui dialog deschis pentru asigurarea unor condiții de reglementare echitabile, proporționale și previzibile pentru mediul de afaceri din Republica Moldova.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFĂ,
Director Executiv
Asociația Businessului European

Către: DI Ion CHICU,
Prim-ministru al Republicii Moldova,

Copie: DI Serghei PUȘCUȚA,
Viceprim-ministru, Ministru al Finanțelor,

Dna Viiorica DUMBRĂVEANU,
Ministru al Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

DI Anatol USAȚÎ,
Ministru al Economiei și Infrastructurii

DI Fadei NAGACEVSCHI,
Ministru al Justiției

Nr. 21/20-AP din 19.02.2020

Ref.: Document de poziție la inițiativa legislativă privind modificarea Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului (înregistrat cu nr. 34/2020)

Stimate Dle CHICU,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și urmare examinării inițiativei legislative pentru modificarea Legii nr.278/2007 privind controlul tutunului inițiat de un grup de deputați pe data de 06.02.2019 comunică următoarele.

Întru realizarea angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere RM-UE, acum cinci ani, pe 29.05.2015 Parlamentul a adoptat Legea nr. 124, care a introdus modificări și completări la o serie de acte normative, inclusiv la Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului. Totodată, prin acest act normativ au fost aprobate o serie de prevederi care depășesc atât cadrul Directivei 40/2014 privind produsele din tutun, cât și ale Convenției cadru privind controlul tutunului. În particular, art. 25 alin. (5) din Legea nr. 278/2007 *interzice expunerea vizibilă a produselor din tutun, produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului*, această reprezentând și una din cele mai importante schimbări, cu impact semnificativ asupra agenților economici și vizând implementarea unor cerințe completamente noi pentru vânzarea țigaretelor.

Ținând cont de anvergura acestei reglementări și costul de conformare la această măsură, legiuitorul a considerat necesar să ofere agenților economici o perioadă de tranziție de 5 ani. Această perioadă a fost acordată pentru planificarea implementării măsurii de interzicere a expunerii vizibile, dezvoltarea echipamentelor, identificarea furnizorilor potriviți, care, în mare parte, sunt companii internaționale cu o amplă experiență de implementare a acestor reglementări în țările cu interdicții similare. La fel, au fost realizate testări și verificări a calității utilajelor, producere, import, instalare etc. Aceste activități au implicat costuri majore pentru conformare, suportate de către toți operatorii pieței și de mii de întreprinderi mici și mijlocii din comerț afectate de această prevedere.

Prin urmare, toți operatorii pieței, și anume rețelele de magazine mari, magazinele aferente benzinărilor, supermarketurile, minimarketurile, magazinele alimentare, chioșcurile, pavilioanele etc. s-au pregătit pentru noile condiții impuse de prevederile art. 25 alin. (5) și au adaptat toate utilajele, rafturile, standurile, vitrinele etc. existente de vânzare a țigaretelor, pentru a se asigura că produsele din tutun, produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora nu vor fi vizibile publicului începând cu 20 mai 2020.

Modificarea propusă în proiectul de lege și în special obligativitatea ca locurile de amplasare (standuri, vitrine, etc) a produselor de tutun (...) să fie închise sau acoperite astfel încât produsele amplasate în aceste locuri să nu fie vizibile niciunei persoane, cu excepția angajaților spațiului comercial, (...) cu doar trei luni înainte de interzicerea expunerii vizibile a țigaretelor, inclusiv în momentul *vânzării și în timpul verificărilor funcționale, precum suplینirea stocului de țigaretete, acțiuni de montare, demontare, reparare, întreținere, inventariere etc.*, este o măsură excesivă și disproporționată care va afecta peste 9000 de agenți comerciali și peste 30.000 de persoane care activează în domeniul producerii, vânzării și distribuției produselor din tutun.

Mai mult, proiectul de lege nu include o analiză a impactului de reglementare asupra agenților economici, fiind încălcate principiile predictibilității actului normativ și al echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre stat și întreprinzător, precum și drepturile la proprietate privată și privind inviolabilitatea investițiilor.

Prin adoptarea art. 25¹ în redacția propusă, toate echipamentele de stocare a țigaretelor ajustate la prevederile art. 25 alin. (5) nu vor mai putea fi folosite, fiind necesară retragerea lor din circuit și casarea acestora. Întreprinderile mici și mijlocii vor avea de pierdut cel mai mult și vor resimți o creștere considerabilă a costurilor operaționale, iar ulterior poate conduce la intrarea în insolvență și dispariția multora dintre ei, ținând cont de necesitatea de a investi în medie 20.000 lei per punct de vânzare pentru conformarea la noile condiții impuse.

Astfel, în majoritatea punctelor de vânzare a țigaretelor, respectarea prevederilor art. 25¹ alin. (2) nu va fi posibilă din cauza spațiului redus. De regulă, casele de marcat sunt amplasate în raport cu consumatorii, iar adaptarea la noile condiții va deveni practic imposibilă, iar în celelalte cazuri va implica costuri considerabile de ajustare.

Abrogarea alin. (5) din art. 25 a Legii nr. 278/2007 și completarea cu art. 25¹ în redacția propusă, afectează grav activitatea economică a tuturor operatorilor pieței, precum și lezează grav dreptul acestora de proprietate și investițiile acestora, or utilajele de stocare nu vor mai putea fi folosite. Mai mult, evacuarea acestora din spațiile de vânzare vor implica cheltuieli suplimentare considerabile, cauzând un prejudiciu financiar enorm.

În toate țările în care s-a implementat deja interdicția expunerii vizibile, precum Belarus, Estonia, Lituania, Islanda, Slovenia, Marea Britanie etc., inclusiv cele menționate în nota informativă la proiectul de lege, echipamentul de vânzare poate fi deschis doar în următoarele situații: în timpul vânzării, în timpul suplینirii stocului de țigaretete, în timpul efectuării acțiunilor de montare, demontare, reparare, întreținere, inventariere sau de instruire și în timpul verificărilor funcționale.

În aceeași ordine de idei, această măsură va avea efecte negative considerabile asupra agenților comerciali și asupra consumatorilor adulți prin stimularea comerțului ilegal cu produse din tutun, inclusiv contrabandă și contrafacere, prin distribuția și vânzarea de sub tețghea. Aceste evoluții vor amplifica efectele negative asupra pieței, afectată deja de acest fenomen și vor conduce la subminarea veniturilor bugetului de stat.

În concluzie, ținând cont de impactul de reglementare major asupra agenților economici vizați și imposibilitatea de conformare cu măsurile pentru o bună parte dintre ei, solicităm respectuos să se țină cont de circumstanțele și implicațiile menționate supra în procesul legislativ pe marginea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului.

Sperăm în soluționarea cu celeritate a prezentului demers și în continuarea unui dialog deschis pentru asigurarea unor condiții de reglementare echitabile, proporționale și previzibile pentru mediul de afaceri din Republica Moldova.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

